

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618010348
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamko
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1618010348.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šamka a sudcov JUDr. Magdalény Blažovej a JUDr. Danice Veselovskej, v trestnej veci proti obžalovanému Ing. W. T. stíhaného pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/58/2018 zo dňa 11.09.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. júla 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/58/2018 zo dňa 11.09.2019 vo výroku o treste a náhrade škody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa

obžalovanému Ing. W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., M. č. XX, na slobode,

u k l a d á

Podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. k/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. sa obžalovanému ukladá povinnosť nahradiť poškodenej P. K., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, B., škodu vo výške 100,- (sto) euro.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/58/2018 zo dňa 11.09.2019 bol obžalovaný J.. W. T. uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

po tom, čo ho dňa 18.10.2017 elektronicky kontaktovala poškodená P. T. ohľadom poradenstva so splácaním spotrebného úveru jej priateľa č. XXXXXXXXXX v spol. W., si od poškodenej vypýtal kontaktné údaje spolu s dokumentáciou k úveru, ktoré za odmenu vo výške 50 € prisľúbil preposlať advokátovi menom C., na základe čoho poškodená dňa 19.10.2017 zaslala na účet J.: B XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, sumu vo výške 50 €, následne od dňa 20.10.2017 obvinený z telefónneho čísla XXXX XXX XXXX vystupujúc ako advokát C. viackrát kontaktoval poškodenú, pričom jej postupne uviedol, že pre úspešné vybavenie veci bude potrebné zaplatiť istinu úveru, trovy advokátskej kancelárie a iné ďalšie poplatky, na základe čoho poškodená zaslala dňa 24.10.2017 na účet J.: B XXXX XXXX XXXX XXXXXX sumu vo výške 100 €, a následne na účet J.: B XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 25.10.2017 sumu vo výške

434,39 €, dňa 29.10.2017 sumu vo výške 242 €, dňa 30.10.2017 sumu vo výške 283 €, dňa 02.11.2017 sumu vo výške 217,35 €, dňa 03.11.2017 sumu vo výške 310 €, dňa 04.11.2017 sumu vo výške 310 €, dňa 06.11.2017 sumu vo výške 330 €, čím týmto konaním poškodenej spôsobil škodu v celkovej výške 2.276,74 €.

Za to mu bol podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4, § 37 písm. m) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný nahradiť poškodenej P. K. škodu vo výške 1.986,74 euro.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tak, že jeho úmyslom nebolo vylákať od poškodenej peniaze, ale mal úprimný záujem poškodenej pomôcť s vyriešením jej problémov jej vtedajšieho snúbenca ako povinného v exekučnom konaní vedenom proti nemu. U obžalovaného teda absentuje subjektívna stránka skutkovej podstaty žalovaného prečinu, pričom obžalovaný sa poškodenej zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky jej vráti.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajkyňa obžalovaného uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny vo výroku o treste, uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je pre obžalovaného neprimerane prísne, nakoľko spôsobil škodu uhradil, finančne podporuje aj svojich rodičov a z hľadiska závažnosti spáchaného trestného činu je možné uložiť aj alternatívny trest. To, že skutok spáchal v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia za iný trestný čin neznamená povinnosť ukladať obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody. Navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložil samostatný peňažný trest.

Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný uviedol, že mu je to ľúto, škodu uhradil, vedie riadny život, pomáha rodičom a spláca postupne svoje dlhy. Pripája sa k záverečnému návrhu obhajkyne v tom, aby namiesto nepodmienečného trestu mu bol uložený trest peňažný.

Krajský súd v Bratislave podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že podané odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Podľa § 321 ods.1 písm. d) Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok, ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 321 ods.1 písm. f) Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok, ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods.3 Tr. por. veľa prvá odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený, alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Odvolací súd je názoru, že v konaní pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa nedošlo k žiadnym takým chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pričom na hlavnom pojednávaní boli vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie súdu s tým, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy správne a logicky vyhodnotil a to spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por.

Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní vyplýva bez rozumných pochybností, že obžalovaný J. W. T. (ďalej len obžalovaný) si od poškodenej P. T. (ďalej len poškodená) vyžiadal kontaktné údaje spolu s dokumentáciou k úveru, ktoré sa zaviazal preposlať advokátovi menom C., následne zatelefonoval obžalovaný poškodenej, pričom sa vydával za advokáta C. a uviedol jej, že na úspešné vybavenie veci bude potrebné zaplatiť istinu úveru, trovy advokátskej kancelárii a iné poplatky, na základe čoho poškodená postupne zaslala na bankové účty, ktoré jej boli oznámené viaceré finančné čiastky v celkovej výške 2.276,74 euro.

Uvedené skutkové okolnosti možno vyvodit' z výpovede poškodenej, ktorá vypovedala, že v tej dobe pomáhala riešiť problém svojho snúbenca súvisiaci s pôžičkou od spoločnosti Pohotovosť, ktorá požadovala vrátenie pôžičky vo výške 8000 euro, pričom výška poskytnutej pôžičky bola 800 euro. Dostala kontakt na pána T., ktorému opísala tento problém. Povedal, že má kamaráta právnika, ktorý mu je niečo dlžný a za sumu 50 euro by jej vedel pomôcť. W. sa mal volať C.. T. jej dal emailový kontakt na neho, na ktorý zasielala podklady k ich prípadu. Taktiež zaplatila 50 euro za poskytnuté služby. T. jej dal telefonický kontakt na advokáta C., ktorý jej povedal, aby poslala ďalších 100 euro, ktoré použije na obvolanie súdu, spoločnosti Pohotovosť a exekútora K. v jej záležitosti. W. jej advokát C. oznámil, že treba uhradiť spoločnosti W. približne sumu 1.600 euro, ďalej treba uhradiť sumu približne 400 euro advokátskej kancelárii ako trovy. W. jej tieto informácie mailom, kde bol pokyn, sumy a čísla účtov, kam mali platby smerovať. Potom jej volal advokát C., že platba pre Pohotovosť prišla neskoro a advokátska kancelária musela realizovať ďalšiu výzvu a je treba zaplatiť ďalšiu sumu 300-400 euro. Potom jej zase volal, že účtovníčka zle spárovala platbu, v dôsledku čoho vznikli ďalšie náklady vo výške 200 euro, ktoré mala uhradiť, pričom ju ubezpečil, že tieto dodatočné platby jej budú vrátené, pretože celý dlh spoločnosti W. už uhradili. Všetky platby realizovala na základe pokynu advokáta C. obratom a to vkladom na účet, ktorý bol vedený v W. banke. Jej sa to nezdalo, kontaktovala W., tam jej nechceli dať žiadne informácie. S údajným advokátom C. sa nikdy nestretla osobne, osobne sa nestretla ani s T.. Na skutočnosť, že advokát C. je práve obžalovaný prišla tak, že jej priateľ zavolať zo svojho telefónu obžalovanému, pričom hovor počula cez reproduktor a okamžite spoznala, že hlas obžalovaného je totožný s hlasom advokáta C.. Išli podať trestné oznámenie.

Predmetná výpoveď poškodenej je potvrdzovaná hlavne výpisom z bankových účtov vedených v W. banke, z ktorých vyplýva, že poškodená na poskytnuté bankové účty poukazovala v skutkovej vete napadnutého rozsudku popísané jednotlivé platby, pričom tieto bankové účty patrili V. T., nar. XXXX a R. T., nar. XXXX (rodičov obžalovaného), t. j. nešlo o bankové účty spoločnosti Pohotovosť, súdneho exekútora, respektíve advokátskej kancelárie. Skutočnosť, že údajný advokát C. bol obžalovaný možno vyvodit' z toho, že telefónne číslo, ktoré obžalovaný poskytol ako číslo advokáta C. patrí obžalovanému. V tomto smere možno poukázať aj na vyjadrenia spoločnosti Pohotovosť a súdneho exekútora Q.. T. K., z ktorých vyplýva, že nespupracujú s obžalovaným a ani s advokátom menom C. a nikto taký s nimi nekomunikoval. N., výpoveď poškodenej potvrdzuje aj mailová a SMS komunikácia medzi poškodenou a obžalovaným.

Z hľadiska vierohodnosti výpovede poškodenej možno poukázať aj na výpoveď obžalovaného, ktorý síce poprel úmysel vylákať od poškodenej peniaze, avšak pripustil, že s ňou komunikoval ohľadne exekúcie na jej priateľa, poskytoval jej rady. Keďže nemal k dispozícii číslo účtu kam uhradiť trovy, rozhodol sa vec riešiť osobne a dal poškodenej číslo účtu svojho otca, na ktoré mala poškodená zaslať finančné prostriedky. Poškodená nemala vedomosť, že ide o účet jeho otca. Na účet jeho otca zaslala poškodená viacero finančných platieb, taktiež zaslala platbu na základe jeho pokynu aj na účet jeho matky. Jeho účet bol vtedy v exekúcii, pričom k účtu matky mal dispozičné oprávnenie. Jeho otec mu časť zaslaných peňazí odovzdal. Potvrdil, že časť zaslaných peňazí poškodenej vrátil. Pripustil, že vystupoval ako advokát C., čo vysvetlil tak, že chcel poškodenú upokojiť.

Pochybnosti nevzbudzuje ani výška spôsobenej škody, ktorá sa odvíja od jednotlivých platieb, ktoré boli na základe pokynov obžalovaného hradené na bankové účty jeho rodičov.

Z uvedeného dokazovania bez rozumných pochybností vyplýva, že to bol práve obžalovaný, ktorý poškodenú klamal o tom, že vykonáva kroky ohľadne úveru, ktorý bol poskytnutý jej vtedajšiemu priateľovi. Obžalovaný sa voči poškodenej vydával za advokáta C., pričom predstieral, že so spoločnosťou, ktorá úver poskytla ako aj so súdnym exekútorom bol v kontakte a dohodol s nimi konkrétne postupy ohľadne poskytnutého úveru a jeho splatenia, či uhradenia trov a iným poplatkov. Obžalovaný následne využil skutočnosť, že poškodená mu dôveruje a verí mu, pričom jej zaslal čísla bankových účtov svojich rodičov a vo vzťahu k poškodenej predstieral, že ide o bankové účty, na ktoré je nevyhnutné uhradiť platby súvisiace s poskytnutím úveru a spôsobom jeho riešenia, čo poškodená aj spravila. Obžalovaný teda zjavne klamal (uvádzal do omylu) poškodenú od samotného počiatku ich kontaktu, nakoľko nielen že sa vydával za advokáta, ale zároveň aj predstieral, že vykonáva v záležitosti jej vtedajšieho priateľa reálne kroky (služby), pričom cieľom (priamym úmyslom) obžalovaného bolo obohatiť sa na úkor poškodenej, čo zrealizoval tak, že nechal poškodenú uhradiť ním uvedené sumy na bankové účty svojich rodičov, hoci poškodenej uvádzal, že ide o platby na účty iných subjektov.

Nič z vykonaného dokazovania nenasvedčuje tomu, že by mal obžalovaný úprimný záujem na riešení problémov vtedajšieho snúbenca poškodenej, tak ako to uvádza v odvolaní, ale práve naopak, vykonané dôkazy nepochybne konštatujú, že úmyslom obžalovaného bolo len klamať poškodenú a klamaním poškodenej si zabezpečiť jej dôveru a následne zneužitím tejto dôvery sa obohatiť na jej úkor.

Súd prvého stupňa preto postupoval v súlade so zákonom, keď uznal obžalovaného vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., nakoľko ten naplnil všetky subjektívne ako aj objektívne znaky tohto trestného činu. Vzhľadom na výšku spôsobenej škody a okolnosti prípadu popísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku bola závažnosť spáchaného prečinu vyššia ako nepatrná (§ 10 ods. 2 Tr. zák.).

Kasačným dôvodom výroku o treste a náhrade škody bola skutočnosť, že obžalovaný v odvolacom konaní predložil doklad Slovenskej sporiteľne, z ktorého vyplýva, že dňa 14.07.2020 nechal vložiť na bankový účet poškodenej sumu 1886,74 euro. Táto okolnosť znamená, že odvolací súd musel zmeniť výrok o náhrade škody a z hľadiska trestu aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, pričom takmer úplné uhradenie spôsobenej škody zo strany obžalovaného našlo napokon svoje vyjadrenie aj v znížení výmery ukladaného trestu odňatia slobody.

Krajský súd pri ukladaní trestu primárne vychádzal z trestnej sadzby uvedenej v ustanovení § 221 ods. 1 Tr. zák. (trestná sadzba v rozpätí až na dva roky), pričom u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Tr. zák. spočívajúcu v tom, že obžalovaný dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu (jej podstatnú časť) a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. spočívajúcu v tom, že obžalovaný bol už v minulosti súdne trestaný. Vzhľadom k uvedenému nedošlo k zákonom predpokladaným úpravám dolnej, či hornej hranice trestnej sadzby (§ 38 ods. 2 Tr. zák.).

Pri rozhodovaní o tom aký druh trestu je nutné obžalovanému uložiť za spáchanú trestnú činnosť krajský súd vychádzal z toho, že obžalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/13/2016 zo dňa 29.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.02.2016 odsúdený za spáchanie viacerých trestných činov (vrátane trestného činu podvodu) na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky s probačným dohľadom. Skutku, za spáchanie ktorého bol uznaný vinným v danom trestnom konaní sa obžalovaný dopúšťal v dňoch 18.10.2017 až 06.11.2017, t. j. počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 49 ods. 2 Tr. zák., ktoré zakazuje uloženie podmieneného trestu odňatia slobody v prípadoch, v ktorých páchatel' spáchal úmyselný trestný čin v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Obžalovaný spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia úmyselný trestný čin a preto je vylúčené, aby mu bol opätovne uložený podmienený trest odňatia slobody. V danom prípade pritom neprichádza do úvahy ani uloženie samostatných alternatívnych trestov (napríklad peňažného trestu, či trestu povinnej práce), nakoľko obžalovaného zjavne nedokázala viesť k vedeniu riadneho spôsobu života ani skutočnosť, že mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody a v čase spáchania stíhaného skutku sa nachádzal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za spáchanie iného úmyselného trestného činu. Vzhľadom k uvedenému sa odvolací súd domnieva, že na obžalovaného je už nevyhnutné pôsobiť výkonom nepodmieneného trestu odňatia slobody, pretože ukládanie sankcie nespojenej s výkonom trestu odňatia slobody evidentne nevedlo k náprave obžalovaného.

Pokiaľ ide o konkrétnu výmeru ukladaného trestu, tak krajský súd je názoru, že na prevýchovu obžalovaného postačí uloženie trestu pri dolnej hranici trestnej sadzby (6 mesiacov), pretože okrem osoby obžalovaného, ktorý je recidivistom, nie je možné prehliadnuť menšiu typovú závažnosť spáchaného prečinu a skutočnosť, že došlo k úhrade takmer celej spôsobenej škody.

Odvolací súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný nebol v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním stíhaného skutku vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Krajský súd zmenil aj výrok o náhrade škody, keď obžalovaného zaviazal len k úhrade zostávajúcej sumy, ktorá nebola uhradená obžalovaným vkladom na účet dňa 14.07.2020.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.